

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง: ศึกษาเฉพาะกรณีในสถานประกอบกิจการอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นลูกจ้างที่ทำงานในสถานประกอบกิจการประเภท โรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่อยู่ในทะเบียนสถานประกอบกิจการของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ วันที่ 2 ธันวาคม 2554 โดยมีจำนวนลูกจ้าง 13,551 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนสถานประกอบกิจการประเภทโรงแรมและลูกจ้าง ในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามขนาดและเพศ (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, 2554 ก)

ขนาดสถานประกอบกิจการ	จำนวนสถานประกอบกิจการ (แห่ง)	จำนวนลูกจ้าง (คน)			
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม
ลูกจ้าง 1-9 คน	190	354	595	0	949
ลูกจ้าง 10-49 คน	123	1,343	1,895	0	3,238
ลูกจ้าง 50-99 คน	35	1,292	1,262	0	2,554
ลูกจ้าง 100 คนขึ้นไป	37	3,383	3,427	0	6,810
รวม	385	6,372	7,179	0	13,551

การสุ่มตัวอย่าง

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) สามารถคำนวณได้ ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดยที่ n = ขนาดของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อน (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ = .05)

แทนค่าในสมการ

$$n = \frac{13,551}{1+(13,551)(.05)^2}$$

$$n = 388 \text{ คน}$$

ดังนั้นขนาดตัวอย่างเท่ากับ 388 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกขนาดสถานประกอบการกิจการ ลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ของสถานประกอบการ
กิจการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี คือ 72 แห่ง
2. เลือกกลุ่มตัวอย่างจากลูกจ้างในสถานประกอบการกิจการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่อยู่ในทะเบียนสถานประกอบการกิจการของสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครอง
แรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 72 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)
สถานประกอบการละ 2-15 คน ให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบจำนวน 388 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้างในสถานประกอบการกิจการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)
จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง
เป็นแบบให้เลือกตอบเพียงช่อง 1 ช่อง มีจำนวน 20 ข้อ ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ
2 ตัวเลือก คือ ใช่ และ ไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน คือ ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้
0 คะแนน

ตอนที่ 3 สาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน
เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบทดสอบฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน จากนั้นมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และ ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับลูกจ้าง และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

3.1 นายวิสุทธิ์ อุทัยเลิศ ตำแหน่ง สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3.2 นายคณัย โกสยสุวรรณ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ความปลอดภัยแรงงานพื้นที่ 11 (สุราษฎร์ธานี)

3.3 นายสืบชัย หนูแก้ว ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี

เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. สำหรับแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มลูกจ้างในสถานประกอบการ อำเภอพุนพิน และอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำคะแนนที่ได้นำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 และได้มีการนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อไปใช้จริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม

อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามและกระจายแบบสอบถามไป 72 แห่ง ตามสัดส่วนของตัวอย่างที่แสดงไว้ข้างต้น ซึ่งการแจกและรวบรวมแบบสอบถาม สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แจกจ่ายลูกจ้าง จำนวน 388 ชุด โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปแต่ละแผนก

และติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองทั้งหมดได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 388 ชุด คิดเป็น 100% และรวบรวมแบบสอบถามทำการตรวจสอบ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน โดยใช้วิธีการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน และอายุงานในระบบการจ้างงาน ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้งหมดโดยรวม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) ความรู้ความเข้าใจในภาพรวม และหาค่าร้อยละความรู้ความเข้าใจรายข้อ ซึ่งลักษณะของข้อคำถามจะให้กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบโดยตอบถูก หรือผิด มีคะแนนอยู่ระหว่าง 0-20 คะแนน โดยเลือกตอบตอบใช่หรือไม่ใช่ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูก ได้คะแนนเท่ากับ 1 ตอบผิดได้คะแนนเท่ากับ 0 และใช้เกณฑ์พิจารณาคะแนนโดยรวม (พุทธิกัณฐ์ มนต์เลี้ยง, 2550)

วิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน และอายุงานในระบบการจ้างงาน โดยจำแนกจากเกณฑ์ใช้สถิติทดสอบ (t-test) สำหรับตัวแปร 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) สำหรับตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าระดับความมีนัยสำคัญ .05 ความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายข้อ โดยใช้ LSD

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างในสถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) วิเคราะห์ข้อมูลในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) ใช้ค่าความถี่ (Frequency)

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลการจัดระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวม เป็นรายบุคคลและรายข้อประเด็นคำถาม ประมวลผลโดยการรวมคะแนนที่ได้จากคำตอบทุกข้อ ของแต่ละคน แล้วนำคะแนนที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์คะแนนในการแปลผล แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความรู้ความเข้าใจ ระดับน้อยมาก	น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 50 (0-9 คะแนน)
ความรู้ความเข้าใจ ระดับน้อย	ร้อยละ 51-59 (10-12 คะแนน)
ความรู้ความเข้าใจ ระดับปานกลาง	ร้อยละ 60-69 (13-15 คะแนน)
ความรู้ความเข้าใจ ระดับดี	ร้อยละ 70-79 (16-18 คะแนน)
ความรู้ความเข้าใจ ระดับดีมาก	มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80-100 (19-20 คะแนน)